

Laihian kunta

Arviointikertomus vuodelta 2025

tarkastuslautakunta 28.05.2026

Kunnanvaltuustolle

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Jos kunnan taseessa on katkamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tehtävän suorittamiseksi tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kunnanhallituksen toimintakertomuksessa esittämiin tavoitteiden toteutumista koskevaan raportointiin. Arviointi perustuu kunnanhallituksen toimintakertomustietoihin, tarkastuslautakunnan haastatteluissa saatuihin tietoihin ja havaintoihin, asiakirjoihin sekä tilintarkastajan raporttiin. Tarkastuslautakunnan arviointi on jälkikäteisarviointia. Tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset raportoidaan valtuustolle vuosittain annettavassa arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöskokouksen yhteydessä.

Laihian kunnanvaltuusto on 16.6.2025 valinnut toimikaudeksi 2025–2029 tarkastuslautakunnan, jonka kokoonpano on tilikauden 2025 arvioinnin osalta ollut seuraava:

Jäsen	Varajäsen
Heikki Mäkinen, puheenjohtaja	Seppo J Kauppinen
Raimo O Kinnari, varapuheenjohtaja	Vuokko Rintala
Jari Lönn	Olavi Koskinen
Tanja Luoma	Ritva Lämpsä
Päivi Miskala	Aino Tuomela

Kunnan tilintarkastajana on tilikaudella 2025 toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, HT Jonathan Biskop. Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtäviä on tilikauden 2025 tarkastuksesta hoitanut kokouksissa Johanna Raunio 15.9.2025 asti ja tämän jälkeen JHT, HT Jonathan Biskop.

Arviointia varten lautakunta on hyväksynyt toimikaudekseen arviointisuunnitelman sekä tarkemman työohjelman kutakin vuotta varten. Tarkastuslautakunta on pitänyt 11 kokousta tilikauden 2025 arviointiin liittyen.

2. Edellisen arviointikertomuksen havaintojen vuoksi tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kunnanhallitus on käsitellyt kokouksessaan 27.10.2025 § 250 kommentit ja toimenpiteet arviointikertomuksen 2024 huomioista ja tarkastuslautakunnan puheenjohtajan suullisesta ilmoituksesta. Tarkastuslautakunta merkitsi vastauksen tiedoksi siitä huolimatta, että vastauksia ei saatu kunnanhallitukselta määräaikaan 30.9.2025 mennessä ja vastine ei ollut muodollisesti oikein (allekirjoitukset ja päivämäärä puuttuivat asiakirjasta). Tarkastuslautakunta toteaa, että arviointikertomuksessa 2024 ja puheenjohtajan suullisessa ilmoituksessa esitettyihin havaintoihin on kiinnitetty huomiota.

Hallituksen vastauksissa käsiteltiin muun muassa seuraavia asioita: kirjanpidon ulkoistaminen Suupohjan Seutupalvelukeskukselle, yhteistyö tilintarkastajan kanssa, talouden tasapainottaminen, tytäryhtiöiden tavoitteiden kehittäminen, HYTE-raportointi, TE-muutos ja nuorison hyvinvointi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistoimet ovat edelleen työn alla. Tasapainosuunnitelmaa on jatkettu.

3. Viranhaltijoiden kuuleminen

Tarkastuslautakunta on kokouksissaan kuullut työohjelmansa mukaisesti seuraavia viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä:

- kunnanjohtaja Jari Rantala
- talouspäällikkö Jaakko Keto
- Hallinto- ja henkilöstöjohtaja Tommi Suvisalmi
- tekninen johtaja Anu Muurimäki
- teknisen lautakunnan puheenjohtaja Juhana Hilmola
- sivistysjohtaja Markku Laukkonen
- sivistyslautakunnan puheenjohtaja Erkki Aro
- kunnanvaltuuston puheenjohtaja Antti Tuomela
- kunnanhallituksen puheenjohtaja Teemu Knuutti
- konserni- ja elinvoimajaoston puheenjohtaja Sauli Tuomela
- tytäryhtiöiden toimitusjohtajat Arto Sjöblom ja Jim Vaskivuori
- hallinto- ja henkilöstöjohtaja Tommi Suvisalmi

4. Talouden arviointi ja toteutuminen

Kunta	TP2024	TA2025	TP2025
Tilikauden tulos (1000 €)	- 2 417	-1 416	- 1 267
Toimintatuotot	3 931	4 021	4 206
Toimintakulut	- 25 846	- 26 666	- 26 565
Toimintakate	21 914	-22 630	-22 359
Verotulot	18 896	19 574	19 048
Valtionosuudet	4 334	4 547	5 084
Vuosikate	577	755	1 105
Poistot ja arvonalentumiset	-2 994	-2 171	-2 275

Taulukko 1: talouden toteutuminen.

Johtopäätös:

Vuosikatteen toteuma oli 1 105 tuhatta euroa, mikä ei riittänyt poistojen ja arvonalentumisten kattamiseksi. Verotulot toteutuivat 526 tuhatta euroa odotettua pienempinä, kun taas valtionosuudet olivat 536 tuhatta euroa yli talousarvion. Tilikauden alijäämäksi muodostui 1 222 tuhatta euroa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että pääasiassa suurimmat talousarvioylitykset on hyväksytty talousarviovuonna kuten lain mukaan tulee tehdä lukuun ottamatta alla mainittuja.

Kunnanvaltuusto hyväksyi (talousarvion 2025 täytäntöönpano-ohjeeseen 74§ viitaten) seuraavat talousarviomuutokset poikkeuksellisesti takautuvasti vuodelle 2025 päätöksellään 9.2.2026 § 6:

- 1 tehtäväalueelta 1300 Luottamushenkilöjohto siirrettiin 320 000 € tehtäväalueelle 1600 Työllisyyspalvelut.
- 2 tehtäväalueelta 5100 Tekniset palvelut siirrettiin 50 000 € tehtäväalueelle 5200 Tukipalvelut.
- 3 tehtäväalueelta 4000 Varhaiskasvatus siirrettiin 200 000 € tehtäväalueelle 4200 Perusopetus.

Seuraavat merkittävät määrärahojen ylitykset todettiin vuonna 2025:

Tehtäväalue	Muutettu TA	Toteuma	Poikkeama
1100 Kunnanvaltuusto	- 162 055	- 214 337	- 52 282
1300 Luottamushenkilöjohto	- 587 261	- 625 082	- 37 821
Sivistyslautakunta	- 15 649 798	- 15 713 885	- 64 087
Sivistyslautakunta / 4200 Perusopetus	- 9 698 994	- 9 843 180	- 144 186
Tekninen lautakunta / 5200 Tukipalvelut	- 96 729	- 144 747	- 48 018

Lautakunta pitää erittäin valitettavana, että kunnalla on ollut jo neljäntenä vuotena peräkkäin haasteita laatia tilinpäätös kuntalain määräämässä ajassa. Tämä vaikeutti tilintarkastusta ja arviointikertomuksen laatimista, jotka taas vaikuttavat suoraan työmäärään ja kustannusten nousuun. Tarkastuslautakunta esittää kysymyksen siitä, onko yhteistyö sujuvaa Suupohjan Seutupalvelukeskuksen kanssa.

4.1 Talouden tasapainoisuus

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt toimenpideohjelman 9.12.2024 § 88 talouden tasapainottaminen vuosina 2024–2027.

Kunnanhallitus päätti käynnistää koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut päätöksellään 9.3.2026 § 35.

Tarkastuslautakunta esittää kysymyksen talouden tasapainottamissuunnitelman realismista ja suunnitelman toteutumisesta vuosina 2026–27 sekä siitä, onko varasuunnitelmaa.

Toimiala	Tavoitteet	Säästötavoite 3,5 milj. e
Varhaiskasvatus ja esiopetus	<ul style="list-style-type: none"> • Ennakoiva henkilöstösuunnittelu. • Esiopetusryhmiä vuosittain enintään 4. 	370 000 e 230 000 e yht. 600 000 e
Perusopetus	<ul style="list-style-type: none"> • Perusopetusryhmiä vähennetään lv. 2027–2028 alkuun mennessä 5 ryhmällä. • Ohjaajien määrää vähennetään lv. 2027–2028 alkuun mennessä vähintään 5 ohjaajalla. 	385 000 e 150 000 e 300 000 e

	<ul style="list-style-type: none"> Perusopetuksen tuntikehystä leikataan 50 h lv. 2025–2026 alusta alkaen. Oppilaskohtaiset kirja-, tarvike- ja ruokakustannukset pidetään lv. 2023–2024 tasolla huomioiden max. 4 % vuosittaisen kasvun. 	80 000 e yht. 915 000 e
Aikuskoulutus	<ul style="list-style-type: none"> Vähennetään kunnan rahoitusta Kuula-opistolle sekä Alma-opistolle lv. 2025–2026 alusta. 	yht. 100 000 e
Hyvinvointi	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstövähennykset v. 2026 alusta tai kirjaston esittämin keinoin. Monitoimitalon valvonta järjestetään uudelleen kesän 2025 jälkeen. Uimahallin toimintaa tehostetaan suunnitelmallisesti. Säästö / lisätulota-voite. 	70 000 e 30 000 e 20 000 e. Yht. 120 000 e
Tekninen	<ul style="list-style-type: none"> Hulevesimaksu otetaan käyttöön v. 2025 Siirrytään yksityisteiden osalta avustusten myöntämiseen. Lasketaan teiden hoitoluokkia. Ajantasaistetaan kiinteistörekisteri. Tarkastetaan kaikki liittymismaksut, lupamaksut, perusmaksut sekä taksat. Otetaan käyttöön kaavoituksen maankäyttömaksu/kehittämiskorvaus. Liikunta- ja leikkialueiden määrän ja olosuhteiden kriittinen tarkastelu. Ostopalveluiden vähentäminen. Kunnan kiinteistöjen jätehuollon kilpailuttaminen ja ekopisteiden vähentäminen. Ennakoiva henkilöstösuunnittelu huomioiden lasten määrän väheneminen. Aktiivinen yhteistyö TE-palveluiden ja HVA:n sosiaalitoimen kanssa pitkäaikaistyöttömien osalta. 	135 000 e 300 000 e 150 000 e 220 000 e 400 000 e 30 000 e 80 000 e 50 000 e 30 000 e 60 000 e 60 000 e Yht. 1 515 000 e
Hallinto ja talous	<ul style="list-style-type: none"> ICT-palveluiden kehittäminen Taloushallinnon prosessien kehittäminen Henkilöstöhallinnon prosessien kehittäminen Toimielinrakenteen ja -kokoonpanojen tarkastelu 	Yht. 250 000 e
Investoinnit	<ul style="list-style-type: none"> Vuosien 2025–2027 investoinneille euromääräinen tavoite max. 2 000 000 euroa / vuosi. Ratikylän radan ali/ylityksen tarve arvioidaan erikseen. 	
Valtuustoryhmien valmistelussa seuraavat tarkennukset	<ul style="list-style-type: none"> HR-asiantuntijan tehtävä perustettiin alkaen 8/2025. Hallinto-osaston toimenkuvien kokonaisuudesta tehdään selvitys vuonna 2025. Teknisen toimen säästöt seuraavilla muutoksilla: koulujen kaukaloita ei poisteta, Rajavuoren rakennusta ei pureta. Evästettiin teknistä johtajaa yksityisteiden ja katujen hoitoluokkien tasojen laskemisella perustuen vaikutusarviointiin ja teknisen toimen alaisten taksojen saattamisesta ajan tasalle kautta linjan. Talousarvioon v. 2025 teknisen toimen tehtäväksi tiekuntien saattaminen ajantasaisiksi, vastuuhenkilönä katuinsinööri. 	

Taulukko 2: talouden tasapainottamisen tavoitteet.

Tunnuslukujen tarkastelu Laihian kunnan tietojen perusteella:

Kunta	2025	2024	2023		2022
Vuosikate (1000 €)	1 105	577	2 899		2 269
Vuosikate €/asukas	147	75	377		290
Tilikauden tulos (1000 €)	-1 267	-2417	707		103
Omavaraisuusaste %	28,7	31,5	35,8		36,1
Suhteellinen velkaantuneisuus %	117,5	119,3	107,4		57,8
Vuosikate/poistot %	49	19	132		105
Kassan riittävyys, pv	23	20	11		13,5
Lainat €/asukas	3 968	3 797	3 566		3 473
Lainakanta (1000 €)	29 888	29 076	27 521		27 145
Lainanhoitokate	0,4	0,3	0,9		
Kunnan asukasmäärä	7 533	7 656	7 682		7816

Taulukko 3. kunnan talouden tasapainoisuutta kuvaavat luvut

Tunnuslukujen tarkastelu kuntakonsernin tietojen perusteella:

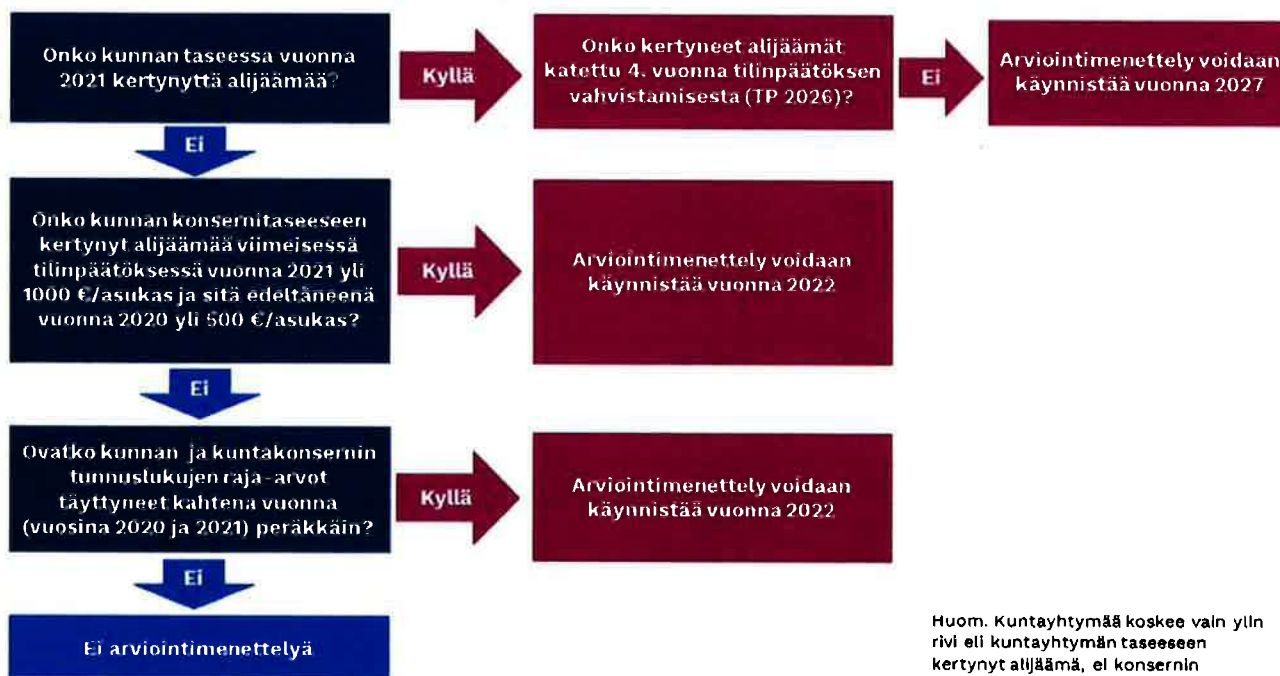
Konserni	2025	2024	2023	2022
Vuosikate (1000 €)	1 850	1 748	3 473	3 474
Vuosikate €/asukas	246	228,3	452,1	444,5
Tilikauden tulos (1000 €)	-1 284	-1 374	31	68
Omavaraisuusaste %	24,6	28,8	31,3	26,4
Suhteellinen velkaantuneisuus %	132,5	132,8	122,4	61,4
Vuosikate/poistot %	59,6	57,2	96,9	103,6
Kassan riittävyys pv		35	28	22
Lainat €/asukas	5 369	4 542	4 340	5449
Lainakanta	40 443	34 780	29 863	48 300
Lainanhoitokate	0,56	0,52	1,18	0,74
Kunnan asukasmäärä	7 533	7 656	7 682	7 816

Taulukko 4. kuntakonsernin talouden tasapainoisuutta kuvaavat luvut

4.2 Vertailu kriisikuntia kuvaavien tunnuslukujen raja-arvoihin

Kuntalain (410/2015) 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos laissa määritellyt erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (kriisikuntamenettelyn) edellytykset täyttyvät.

Arviointimenettelyn käynnistäminen (Kuntalaki 118 §)

Kuvio 1. Arviointimenettelyn käynnistyminen. (Lähde: [Kriisikuntamenettely on tunnettu ja tehokas tapa vaikeassa taloudellisessa tilanteessa kamppaileville kunnille | Kuntaliitto.fi](#))

Konserni	2025	2024	2023
Kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää KL 110.3 § säädetyssä määräjassa. [kunnan yli- (+)/alijäämä (-) per asukas]	Ei täyty -207€/asukas	Ei täyty -4€/asukas	Ei täyty +312€/asukas
Asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa.	Ei täyty 2025: -330 €	Ei täyty 2024: -122 €	Ei täyty 2023: +91 €
Talouden neljä tunnuslukua täyttää kahtena vuonna peräkkäin säädetyt raja-arvot	2025	2024	2023
Vuosikatteen ja poistojen suhde (KuntaL 118.3 § 1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia) 1. Kuntakonsernin vuosikatteen (ilman harkinnanvaraista valtionosuuksien korotusta) ja sumu-poistojen suhde on alle 80 %	Täyttyy 59,6%	Täyttyy 57,2%	96,9 % Ei täyty
Veroprosentti (KuntaL 118.3 § 2)kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti)	Täyttyy: 9,60% 2,06% suurempi Tuloveroprosentin painotettu keskiarvo 2025 Manner-Suomessa on 7,54 %	Täyttyy: 9,60%. väh. 2 %:a korkeampi kuin (vertailuluku 2023: >9,32%, 2024: >9,46%)	9,11 % Ei täyty, pitää olla vähn. 2,0% suurempi kuin 7,33%
Laina ja vuokravastuu määrä/asukas (KuntaL 118.3 § 3)asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla)	2025: 5 376 Ei täyty (käyttäen vertailulukua 2024)	4 700 Ei täyty ylittää 50 %:1/a keskimääräisen määrän (vertailuluku 2024: 8 549)	4 340 Ei täyty ylittää 50 %:1/a keskimääräisen määrän (vertailuluku 2023: 8 066)
Laskennallinen lainanhoitokate (KuntaL 118.3 § 4)konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8)	0,56 Täyttyy	0,52 Täyttyy	1,18 Ei täyty

Taulukko 5: kriisikuntakriteerien täytyminen.

Taulukosta 5 näkee, että 3 talouden neljästä tunnusluvusta täyttää kahtena vuonna peräkkäin säädetyt raja-arvot. Vuonna 2023 mikään tunnusluku ei täytynyt, eli kehitys on mennyt heikompaan suuntaan.

Kuntalaki 110.3§ mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tämä tarkoittaa, että vuonna 2025 syntynyt alijäämä tulee olla katettuna vuoden 2030 loppuun mennessä.

Johtopäätös:

Lautakunta nostaa esille sekä kunnan että konsernin osalta suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun. Kunnan ja konsernin suhteellinen velkaantuneisuus on noussut edellisenä kolmena vuotena. Samoin lautakunta nostaa esille omavaraisuusasteen tunnusluvun sekä kunnan, että konsernin osalta. Omavaraisuusaste on konsernissa 25% %, alle 50 %, joten tunnusluku kertoo suuresta velkarasitteesta ja heikosta omavaraisuudesta. Lautakunta kiinnittää edelleen huomiota omavaraisuusasteen ja suhteellisen velkaantuneisuuden parantamiseen.

Laihian kunnassa taseessa on kumulatiivista alijäämää tilikauden 2025 jälkeen n. 1 546,9 (2024: 325,2) tuhatta euroa. Alijäämä tulee kattaa vuoden 2029 loppuun mennessä.

Kriisikuntakriteereistä seuraavat täyttyvät vuosilta 2024 ja 2025:

- vuosikatteen ja poistojen suhde
- Verotuloprosentti
- Laskennallinen lainanhoitokate

4.3 Investoinnit

Tilikauden investointimenot olivat yhteensä 0,97 milj. euroa. Talousarviossa varattiin investointeihin 1,96 milj. euroa. Tilikauden aikana ei ollut mitään suurempaa investointia, vaan suurimmat menot koskivat talonrakennusta, maa-alueiden hankintoja ja liikuntapaikkojen rakentamista.

Johtopäätös:

Tilinpäätöksestä puuttuu investointien toteuma talousarvion mukaisesti esitettynä, joten tilinpäätöksessä ei pystytä arvioimaan investointien toteumaa talousarviotasolla.

Tarkastuslautakunta on huolissaan investoinnin toteutumisesta koskien Santaloukontien jalkenkulku- ja pyörätietä. Onko kunta saanut tiedon siitä, milloin hankkeen toteutus alkaa? Kyseinen hanke oli talousarviokirjalla 2025 määrää toteuttaa taloussuunnitelmavuonna 2026, mutta TA-kirjalla 2026 se on siirretty taloussuunnitelmavuodelle 2028. Miksi hanke on siirtynyt 2 vuodella?

5. Laihian kunnan strategia

Kuntastrategia määrittää kunnan ohjaamisen. Kuntastrategia otetaan huomioon talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa. Laihian kunnanvaltuusto on kokouksessaan 3.10.2022 hyväksynyt kuntastrategian vuosiksi 2023–2026. Strategian päivitys on suunniteltu vuodelle 2026. Kuntastrategian mukaiset kriittiset menestystekijät ovat:

- Positiivisen kuntakuvan edistäminen: Laihiasta tulee mielikuva asukas-, perhe- ja yrittäjätavallisuudesta kunnasta
- Saavutettavuuden kehittäminen
- Lapsiperheisiin ja nuoriin panostaminen
- Yritysmuutoskyvyn vahvistaminen
- Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen
- Tasapainoisen talouden ylläpitäminen

Uuden kuntastrategian mukaiset arvot ovat yhteisöllisyys, turvallisuus ja vastuullisuus.

Valtuustotason kuntastrategian pohjalta lautakuntatason on tullut muodostaa oma tavoiteasettelunsa ja mittaristonsa siten, että talousarvioon kirjatuissa tavoitteissa näkyy selkeästi yhteys kunnan strategiaan, tavoitteisiin ja arvoihin.

Johtopäätös:

Lautakunta havaitsee kuulemisten perusteella, että strategisia tavoitteita ja niiden toteuttamista on otettu huomioon toiminnassa ja tilinpäätöksessä pääosin hyvin.

6. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

6.1 Kunnanhallitus ja keskushallinto

Kunnanhallituksen tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi tilikaudella 2025 on esitetty asianmukaisesti tilinpäätöksessä. Valtuuston puheenjohtaja on ollut tarkastuslautakunnan kuultavana 24.3.2026 ja kunnanhallituksen puheenjohtaja 13.4.2026.

Tarkastuslautakunta kehottaa kuntaa käymään toistuvia hankintoja järjestelmällisesti läpi ja kilpailuttamaan tarvittaessa hankintalain vaatimusten mukaisesti.

Johtopäätös:

Kunnanhallituksen taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääasiassa hyvin. Osaavan, rohkean ja innovatiivisen toimintatavan rakentaminen ei ole täysin toteutunut esimerkiksi strategian päivityksen ja hankintaprosessien kuvausten osalta (toteutetaan 2026 aikana). Positiivisen kuntakuvan edistäminen ei ole täysin toteutunut, kun esimerkiksi kotisivujen uudistaminen jäi vaiheeseen, pitkäaikaistyöttömyyden kasvun vähentämisen ja nuorison syrjäytymisen estämisen osalta. Myös tasapainoisen talouden ylläpitäminen ja kunnan hyvän ja houkuttelevan työnantajakuvojen luominen ovat toteutuneet vain osittain. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota, että myös jatkossa panostetaan näiden asioiden edistämiseen.

Kunta on onnistunut täyttämään hallinto- ja henkilöstöjohtajan viran vuoden 2025 lopussa ja hän oli tarkastuslautakunnassa kuultavana 17.11.2025 sekä 13.4.2026, jolloin henkilöstötilinpäätös 2025 esitettiin.

Tarkastuslautakunta totesi, että arviointikertomuksessa 2024 ja puheenjohtajan suullisessa ilmoituksessa esitettyihin havaintoihin on kiinnitetty huomiota, vaikka kunnanhallituksen vastausta ei saatu määräaikaan mennessä.

6.2 Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakuntaan kuuluvat tehtäväalueet ovat terveyttä ja hyvinvointia tukevat palvelut, kirjasto- ja kulttuuritoimi, liikuntatoimi ja nuorisotoimi. Hyvinvointilautakunnan tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi tilikaudella 2025 on esitetty asianmukaisesti tilinpäätöksessä. Tarkastuslautakunta kävi tutustumassa kunnan uuteen liikuntahalliin, entiseen padelhalliin 26.1.2026, jolloin hyvinvointijohtaja, hyvinvointilautakunnan puheenjohtaja ja vapaa-aikapäällikkö olivat kuultavana.

Indikaattori	2025
HYTE-kerroin euroa / asukas	17,1
HYTE-kerroin 0 - 100	55
HYTE-kerroin, 1000 euroa	130,6

Taulukko 6: HYTE-kerrointiedot 2025.

Laihian kunnan HYTE-kerroin vuonna 2025 oli 55/100 pistettä, jonka vaikutus valtionosuuksiin oli noin 130 600 euroa.

Johtopäätös:

Hyvinvointilautakunnan tavoitteet ovat toteutuneet hyvin taloudellisesti ja osittain toiminnallisesti. Etsivään nuorisotyöhön oli tavoitteena saada lisähenkilökuntaa, mutta tämä tavoite ei toteutunut 2025. Nuorten syrjäytyminen ja mielenterveyden haasteet ovat kasvussa hyvinvointiraportin perusteella 2025. Lautakunta pitää tärkeänä, että resurssit kohdistetaan nuorisotyöhön.

Harrastusmahdollisuuksien lisääminen on suurimmilta osin toteutunut, mm. uuden liikuntahallin osalta, joka otettiin käyttöön tilikauden jälkeen 3/2026. Positiivisen kuntakuvan edistämisen tavoitteet ovat pääasiassa toteutuneet. Osana hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan asukaskysely/-raati, mutta vasta vuoden 2026 puolella.

Hyvinvointilautakunta on 19.5.2026 § 24 esittänyt kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle hyvinvointikertomuksen 2022-2025 sekä hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 hyväksymistä.

Lautakunta kysyy, että ollaanko täysin selvillä siitä, mitä kunnan terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sisältyy ja kuinka hyvin yhteistyö lautakuntien välillä toimii (esim. teknisen lautakunnan kanssa)? Miten varmistutaan, että kunta saa HYTE rahoituksen täysimääräisenä ja muut valtiontuet liittyen hyvinvointiin? Miten huomioidaan työllisyyspalvelujen kustannukset ja kuinka hyvin niitä pystyy ennustamaan?

6.3 Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan tehtäväalueet ovat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, toisen asteen koulut sekä aikuiskoulutus. Sivistyslautakunnan tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi tilikaudella 2025 on esitetty asianmukaisesti tilinpäätöksessä.

Tarkastuslautakunta on keskittynyt vuoden 2025 arvioinnissa Alma- ja Kuulaopistojen toimintaan ja avainlukiuihin.

Aine	Kursseja toteutunut	Osallistujat yhteensä	Tunteja suunniteltu	Muutostunnit	Tunteja toteutunut
Yhteensä	809	1150	7 147,23	- 419,21	6 728,02

4401 KANSALAIPOISTO	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2025	Poikkeama
Toimintakulut yhteensä	-163 350,00	-181 234,00	-17 884,00
Toimintakulut / tot. tunti	26,94 €		
Toimintakulut / osallistuja	157,59 €		

Taulukko 7: Alma-opisto: Kalenterivuosi 2025, kurssitoteuma (06.02.2026) ja talousarviototeuma 2025

4302 KUULA-OPISTO	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2025	Poikkeama
Toimintakulut yhteensä	-70 000,00	-37 145,00	32 855,00

Opetustuntimäärät	
Kevät	1188
Syky	935
Yhteensä	2123

Talousluvut	
Laskutettu	55 653,00
Flyygelin viritys x 2 (laskuttamatta)	290,00
Yhteensä	55 943,00
Nettokustannus / opetustunti	26,35
Toimintakulut / opetustunti	17,50

Taulukko 8: Kuula-opisto: Talouslukuja 2025: Laihan kunnan musiikin taiteen perusopetus ja talousarviototeuma 2025

Johtopäätös:

Sivistyslautakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat erityisesti hyvin aikuiskoulutuksen ja toisen asteen osalta. Perusopetuksessa oli paljon hyviä ja toteutuneita tavoitteita, mutta tavoitteet henkilöstön hyvinvoinnin lisäämisen ja erityisopettajien konsultaatiotuntien lisäämisessä ovat toteutuneet vain osittain ja talousarvio ylitettiin 144 t€ eli noin 1,49%.

Varhaiskasvatuksessa varhainen puuttuminen ja tukitoimien tehostaminen on vain osittain toteutunut henkilöstövajeen ja -kelpoisuuksien puuttumisien vuoksi; lisäksi kansallisen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönotto päiväkodeissa ei ole toteutunut, sillä järjestelmä ei ollut vielä käytössä per 31.12.2025. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta pätevän henkilöstön riittävyys sekä koulutusten järjestäminen henkilöstölle ovat toteutuneet vain osittain.

Tarkastuslautakunta kysyy, miten kulttuuritoimintaan panostetaan jatkossa?

Vuonna 2025 Laihiolla syntyi 38 lasta, miten kunta valmistautuu kouluverkon sopeuttamiseen, mikäli lapsiluvun kehitys jatkuu samansuuntaisena?

6.4 Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan tehtäväalueet ovat tekninen toimi, tilahallinta, liikennealueet, yleiset alueet, jätehuolto, liikenneolot ja vesihuoltolaitos. Teknisen lautakunnan tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi tilikaudella 2025 on esitetty asianmukaisesti tilinpäätöksessä. Teknisen lautakunnan puheenjohtaja ja tekninen johtaja olivat kuultavana 16.2.2026.

Johtopäätös:

Teknisen lautakunnan taloudelliset tavoitteet kokonaisuudessaan toteutuivat hyvin, paitsi tukipalveluiden osalta, joiden määräraha ylittyi 48 t€. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Seuraavat tavoitteet eivät ole toteutuneet:

- Turvallisuuskyselyn toteuttaminen ja turvallisuussuunnitelman päivittäminen*
- liikunta-alueiden hoidon kehittäminen*
- Vesihuollon himaniittiputkien saneeraus on siirtynyt vuodelle 2026.*

Seuraavat tavoitteet toteutuivat osittain:

- Kirjalliset selvitykset on tehty osasta teknisten palveluiden toimenkuvista*
- Siltojen kuntakartoitusta ja rekisteriä ei ole saatettu ajan tasalle*
- leikkikenttien kuntoarvio on tehty, mutta yhdistämiselvitys on vielä vaiheessa*
- Kevyen liikenteen (eli kävely- ja pyöräliikenteen) pysäköinnin kehittäminen on vielä tekemättä.*

Kunnanvaltuusto päätti vuoden 2024 aikana, että hulevesimaksuista päätettäisiin vuoden 2025 aikana, mutta päätöstä ei toimeenpantu vuoden aikana, vaan astuu voimaan vasta 1.7.2026 alkaen.

Kunnan hoidossa olevien yksityisteiden hoitoasia siirtyi vuodelle 2025. Yksityisteiden tiekuntien perustamistyön käynnistäminen tehtiin päätöksellä 19.2.2025 § 18 (teknisen johtajan mukaan työ on käytännössä valmista) ja päätti kunnan hoidossa olevien yksityisteiden hoidosta vuosille 2025-28 päätöksellä 7.5.2025 § 45.

Jätehuoltolain muutos aiheutti Laihian kunnassa vuoden 2024 aikana paljon kokouksia, iltakouluja, selvityksiä, valituksia ja asiantuntijalausuntoja, jotka osoittavat asian hahmottamisen vaikeuden. Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä, onko jätehuolto vuoden 2025 aikana järjestetty lain ja tarkoituksen mukaisesti?

6.5 Kuntakonserni

Laihian kunnan kuntalain (410/2015) mukainen konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.3.2024 § 4. Laihian kunnanvaltuusto päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Kunnanvaltuuston kokouksessa 8.9.2025 § 80 Kokoomus on jättänyt valtuustoaloitteen konserniyh-tiöiden valvonnasta ja tarkastuksesta. Kunnanhallitus on päätöksellään 24.11.2025 § 285 vastannut tähän, että valtuustoaloitteen toimenpiteet toteutetaan konserniraportointilomakkeen,

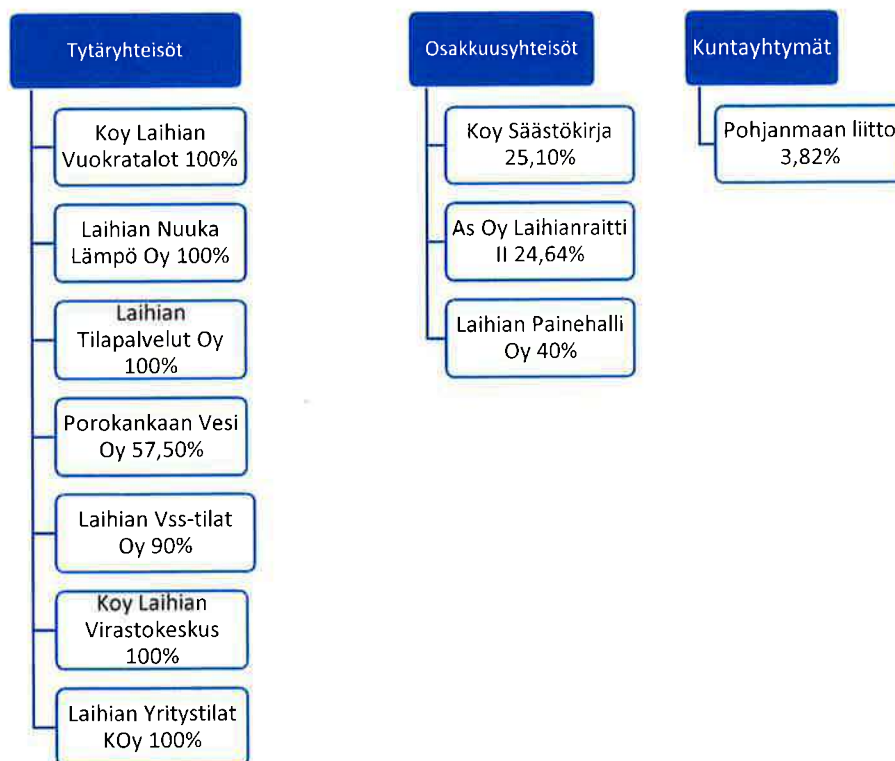
kokousaikataulun, vuosikellon sekä operatiivisen johdon säännöllisten palaverien avulla. Tarkastuslautakunta kysyy, kuinka hyvin nämä uudistukset ovat toteutuneet?

Vuoden 2025 aikana kaikkien tytäryhtiöiden toimitusjohtajana on toiminut Arto Sjöblom, paitsi Porokankaan Vesi Oy:ssä. Keskeisenä haasteena vuoden 2025 aikana ja sen päättymisen jälkeen on ollut toimitusjohtajan työkuormitus ja siitä johtuneet poissaolot. Tilannetta on lieventänyt se, että huhtikuussa 2026 kahden kiinteistötytäryhtiön toimitusjohtajaksi on valittu Juha Erving. Tarkastuslautakunta kysyy konsernijohtolta, miten toimitusjohtajien työkuormitukseen kiinnitetään huomiota jatkossa.

Kunta on antanut konserniyhteisöjen puolesta takauksia veloista, joiden arvo 31.12.2025 oli yhteensä 9,7MEUR. Tarkastuslautakunta kysyy, miten kunta kiinnittää huomiota takausvastuiden yhteismäärään, etteivät ne vaaranna kunnan toimintaa ja lakisääteisiä velvoitteita.

Tarkastuslautakunta toteaa positiivisena huomiona, että arviointikertomuksen 2024 esiin nostettu huomio siitä, että tavoitteiden tulisi olla tarkemmat ja yksityiskohtaisemmat, on toteutunut osittain talousarviota 2026 laadittaessa.

Laihian kunnan konsernirakenne 31.12.2025:

Kuvio 2: konsernirakenne 31.12.2025.

Nimi	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
Koy Laihian Vuokratalot	2073	5542	136
Laihian Nuuka Lämpö Oy	1360	3413	0
Laihian Tilapalvelut Oy	-23*	143	-27
Poronkankaan Vesi Oy	816	101	14
Laihian Vss-tilat Oy	52	2	-1
Koy Laihian Virastokeskus	442	1932	-16
Laihian Yritystilat KOy	-6*	3271	-6

* Yhtiön oma pääoma on negatiivinen.

Taulukko 9: tytäryhtiöiden taloudelliset avainluvut 31.12.2025.

Vuodelle 2025 kunnanvaltuusto on asettanut tavoitteet Kiinteistö Oy Laihian Vuokrataloille, Laihian Nuuka Lämpö Oy:lle, Laihian Tilapalvelut Oy:lle ja Poronkankaan Vesi Oy:lle.

6.5.1 Tavoitteet vuodelle 2025

6.5.1.1 Kiinteistö Oy Laihian Vuokratalot

Valtuuston asettamat tavoitteet	Toteuma
Toiminnan tulee olla kannattavaa	Toiminta on ollut kannattavaa ja vuosittain on tehty positiivista tulosta. Yhtiön kassavaroja on pystytty kasvattamaan suunnitellun ohjelman mukaisesti.
Asuntojen käyttöaste vuoden aikana	Taloudellinen käyttöaste vaihtelee 93-94 % luokassa ja vuokrattavien välivuokrausasuntojen käyttöaste on yli 90 %.
Asiakastyytyväisyys	Edellisen kyselyn keskiarvo oli 4,08 (asteikolla 1-5) ja uusi kysely tehdään vuoden 2026 aikana.
Asuntokannan kunnosta huolehtiminen	Kiinteistöjen korjausvelkaa puretaan jatkuvasti. Laajamittaisia peruskorjauksia ja kunnostuksia tehdään myös vuoden 2026 aikana.
Seudullisesti kilpailukykyinen vuokrataso	Yhtiön keskimääräiset vuokrat ovat alueellisesti edullisemmalla tasolla ka. 10,5 €/m ² .
Vuosikorjauskustannuksien seuraaminen	Yhtiö seuraa aktiivisesti vuosikorjauskustannuksia ja täyttää tältä osin tavoitteet.
Tukea kunnan asumiseen ja palveluihin liittyviä tarpeita. Vuosina 2013–2025 erityisesti tarpeita, jotka koskevat erityisryhmiä sekä ikääntyvää väestöä.	Yhtiö on tehnyt kaikki toimenpiteet, mitä konserniohjaus on antanut tehtäväksi.
Vuokrattavien asuntojen helpompi saavutettavuus digitaalisten alustojen kautta on otettava käyttöön.	Uusi käyttöliittymä ja digitaalinen palvelu on hankittuna.

Talouden tasapainotusohjelman toteutus suunnitelman mukaisesti.	Vuoden 2025 aikana talouden tasapainotusohjelmaa on noudatettu ja sen myötä myös positiivinen tulos saavutettiin.
---	---

Yhtiö ei ole kassatilanteen takia pystynyt lyhentämään lainojaan kunnalle vuosina 2022-23. Kunnanvaltuusto on päättänyt lyhennysvapaasta takautuvasti vuodelle 2022 päätöksellään 19.5.2025 § 24. Tarkastuslautakunta toteaa, että tulos on onneksi kääntynyt positiiviseksi vuonna 2025 ja tavoitteet ovat tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan toteutuneet. Tarkastuslautakunta kysyy, mikä on yhtiön lainojen lyhennyssuunnitelma alkaneella tilikaudella 2026.

6.5.1.2 Laihian Nuuka Lämpö Oy

Valtuuston asettamat tavoitteet	Toteuma
Toiminnan tulee olla kannattavaa	Yhtiön toiminta on ollut taloudellisesti kannattavaa ja toiminnan operatiivinen tulos on pysynyt positiivisena merkittävästi kohonneista kustannuksista huolimatta.
Kaukolämmön hinta on Energiateollisuus ry:n tilaston keskiarvon alapuolella. Keskiarvo yrityksiltä, joiden myymä kaukolämpö on tuotettu pääosin erillistuotannolla.	Laihian Nuuka Lämmön kaukolämpöhinta on n. 20% alhaisempi kuin vertailtava keskiarvo.
Laitosten ja verkoston kunnosta huolehtiminen siten, että kaukolämmön käyttökeskeytyksiä ei synny lämmityskaudella.	Lämmityskaudella ei esiintynyt tuotannon katkoksia ja toiminnot on turvattu sekä automaatiolla että varasyötoillä ja tuotannon hajautuksella.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Nuuka Lämmön esiin tulleet haasteet on saatu hyvin selvitettyä ja tavoitteet ovat toteutuneet.

Tarkastuslautakunta kysyy, että onhan yhtiöllä rakennusluvut kunnossa Maunulan lämpölaitosta varten.

6.5.1.3 Laihian Tilapalvelu Oy

Valtuuston asettamat tavoitteet	Toteuma
Kunnan kiinteistöistä huolehtiminen tehokkaasti ja taloudellisesti siten, että niihin ei synny korjausvelkaa.	Suunnitellun PTS:n ja investointien mukaisesti kaikki toteutettiin vuoden 2025 osalta.
Aktiivinen ja ennakoiva toimiminen yrityselämän tilatarpeitten tyydyttämiseksi.	Yhtiö on toteuttanut Maunulan alueen yrityshallia, joka valmistuu vuoden 2026 aikana
Toteutettava käyttäjäkysely 2025 aikana ja sen jälkeen neljän (4) vuoden välein.	Käyttäjäkysely suoritetaan vuoden 2026 alkupuolella, suunnitelmien mukaisesti.

Yhtiön oma pääoma mennyt negatiiviseksi tilinpäätöksen 31.12.2025 mukaan. Oman pääoman menetys on asianmukaisesti rekisteröity. Yhtiön tulee kattaa toimintakulunsa perittävillä maksuilla, mutta tämä ei ole onnistunut tilikauden 2025 aikana. Käyttäjäkyselyä ei ole tilinpäätöksen mukaan toteutettu tavoitteen mukaisesti vuoden 2025 aikana.

6.5.1.4 Kiinteistö Oy Laihian Virastokeskus

Yhtiölle ei ole asetettu erityisiä tavoitteita vuonna 2025. Yhtiö on hallinnoinut Laihian kunnan virastotalorakennusta, joka purettiin vuoden 2024 aikana. Vuosien 2025–2026 aikana yhtiön tehtävänä on rakennuttaa kunnan uusi virastokeskusrakennus ja valmistumisen jälkeen hallinnoida uutta rakennusta kustannustehokkaasti siten, että se palvelee parhaalla mahdollisella tavalla kuntalaisia ja kunnan organisaatiota. Suunnitelman mukaan uusi virastotalo otetaan käyttöön kesätauon 2026 jälkeen.

Valtuusto on 28.4.2025 myöntänyt yhtiölle 3,5 M€ omavelkaisen takauksen Kuntarahoituksen limiittitiliin. Huhtikuun 2026 aikana yhtiön toimitusjohtaja Arto Sjöblom erosi tehtävästään ja yhtiön hallitus valitsi hänen tilalleen Laihian Tilapalvelu Oy:n kiinteistöpäällikön Juha Ervingin.

Tarkastuslautakunta kysyy, onko vuoden 2025 virastotalon purkutöihin liittyvät epäkohdat korjaantuneet kuluvan vuoden aikana ja ovatko tarvittavat käsittelyluvat kunnossa.

6.5.1.5 Laihian Yritystilat KOy

Yhtiö on perustettu vuoden 2025 aikana hallinnoimaan Maunulaan valmistuvia yritystiloja. Yhtiön tavoitteena on ollut vakiinnuttaa vuokraustoiminta ja turvata vakaa kassavirta seuraavalla tilikaudella. Toukokuussa 2026 määrä käynnistää kiinteistöjen vuokraustoiminta. Kiinteistön kaikkien tilojen vuokraamisesta on solmittu vuokrasopimukset ennen vuokraustoiminnan alkamista. Valtuusto on 30.6.2025 myöntänyt yhtiölle 4,2 M€ omavelkaisen takauksen pankkilainaan.

Yhtiön oma pääoma mennyt negatiiviseksi rakentamisvaiheen aikana valmistuneen tilinpäätöksen 31.12.2025 mukaan. Yhtiö odottaa saavansa oman pääoman tilanteen korjattua varsinaisen vuokraustoiminnan alettua. Oman pääoman menetys on asianmukaisesti rekisteröity. Huhtikuun 2026 aikana yhtiön toimitusjohtaja Arto Sjöblom erosi tehtävästään ja yhtiön hallitus valitsi hänen tilalleen Laihian Tilapalvelu Oy:n kiinteistöpäällikön Juha Ervingin.

6.5.1.6 Poronkankaan Vesi Oy

Poronkankaan Vesi Oy:n tavoitteena on veden pumppaaminen ja myynti omistajakunnilleen Laihia, Mustasaari ja Vaasa. Yhtiö on päivittänyt yhtiöjärjestyksensä vuoden 2025 aikana nykyisen osakeyhtiölain mukaiseksi ja mm. poistamalla kolmen eri tilintarkastajan vaatimukset. Tarkastuslautakunta toteaa, että yhtiölle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

Valtuuston asettamat tavoitteet	Toteuma
Hyvänlaatuisen veden toimittaminen häiriöttömästi	Vedenlaatu täytti kaikki laatuvaatimukset tilinpäätösvuoden osalta.
Veden hinnalla katetaan vain käyttökulut (omakustannushinta) ja mahdolliset investoinnit veden toimituksen turvaamiseksi	Viime vuosina on tehty toimitusvarmuutta ja turvallisuutta parantavia investointeja. Tukkuveden hintaa on korotettu viimeksi 2021. Yleinen kustannustaso ja ostettavan raakaveden hinta ovat nousseet huomattavasti viime vuosina mutta toistaiseksi myytävän veden hinta voidaan pitää ennallaan.

Näiden tytäryhtiöiden lisäksi on myös Laihian VSS-tilat Oy, jonka tarkoituksena on vastata Laihian alueen väestönsuojatarpeeseen. Yhtiön tilinpäätöstä ei ole vuodelta 2023 ja sitä seuraavilta vuosilta saatu hyväksyttyä yhtiökokouksessa. Tarkastuslautakunnan saamien tietojen mukaan hallinnolliset ongelmat johtuvat muista omistajista kuin Laihian kunnasta. Tarkastuslautakunta kehottaa konsernijohtoa selvittämään edellä mainitut ongelmat.

Johtopäätös:

Konserni- ja elinvoimajaosto vastaa omistajaohjauksesta ja valvonnasta yhdessä kunnanjohtajan ja hallituksen kanssa. Konserniohje on päivitetty alkuvuodesta 2024. Konserniohje on ajantasainen. Tytäryhtiö Laihian Yritystilat KOy perustettiin tilikauden aikana.

Valtuuston tytäryhtiöille asetetut tavoitteet tulisi olla tarkemmat ja yksityiskohtaisemmat, jotka voitaisiin laatia yhdessä toimitusjohtajien kanssa konserniohjeen mukaisesti. Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarviossa 2026 on tytäryhtiöiden tavoitteissa enemmän määrällisiä tavoitteita, kuten Laihian Nuuka Lämpö Oy:n tuottotavoite ja KOy Laihian Vuokratalojen asiakastyytyväisyystvaite.

Kaksi tytäryhtiöstä on menettänyt oman pääomansa tilikauden 2025 aikana, ja nämä on asianmukaisesti rekisteröity. Tilikaudella on annettu merkittäviä takauksia ja lainan lyhennysvapaata tytäryhtiöille. Lautakunta muistuttaa, että tytäryhtiöt ovat tärkeitä kunnan elinvoimalle, taloudelle ja jokapäiväiselle elämälle.

Tarkastuslautakunta pyytää konsernijohtoa kiinnittämään huomiota toimitusjohtajien työkuormitukseen myös vuoden 2026 aikana. Vuoden 2025 aikana kuuden eri tytäryhtiöiden toimitusjohtajana on toiminut sama henkilö, jolla on lisäksi Laihian kuntakonsernin ulkopuolisia toimitusjohtajan tehtäviä. Huhtikuussa 2026 toimitusjohtaja vaihtui kahdessa tytäryhtiössä.

Tarkastuslautakunta kysyy, onko tytäryhtiöiden toimitusjohtajilla vaadittavat ja voimassa olevat sivutoimiluvat ja sitä, onko eri yhtiöiden välillä sopimukset kaupallisesta yhteistyöstä.

7. Henkilöstö

Johtopäätös:

Hallinto- ja henkilöstöjohtaja irtisanoutui kesällä 2025 ja hänen tilalleen valittiin Tommi Suvisalmi 1.10.2025 alkaen. Henkilöstökertomus 2025 on laadittu ja hallinto- ja henkilöstöjohtaja esiteli henkilöstökertomusta tarkastuslautakunnalle 13.4.2026.

Yksi kunnan strategisista tavoitteista on ollut luoda Laihian kunnasta hyvä ja houkutteleva työnantaja. Näiden tavoitteiden toteutumista on avattu luvussa 6, jossa todetaan, että tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Haasteita on ollut mm. perehdytysprosessin laatimisessa sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pätevän henkilöstön riittävyyden kanssa.

Laihian kunta on aloittanut YT-neuvottelut 04/2026 osana säästötavoitteita. Kunnanhallitus (4.5.2026 § 80) on todennut neuvotteluiden päättyneen 27.4.2026.

Hallinnossa on tiukat resurssit ja pieni organisaatio, joka aiheuttaa henkilöstöriskin. Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä, miten turvataan tehtävien hoituminen myös YT-neuvotteluiden jälkeen.

8. Yhteenveto

Kunnanhallitus on hyväksynyt ja allekirjoittanut tilinpäätöksen kokouksessaan 4.5.2026. Tarkastuksen jälkeen tilinpäätökseen on tehty epäolennaisia, teknisluonteisia muutoksia.

Tilintarkastaja on antanut tilintarkastuskertomuksen 28.05.2026 ja esittää tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä. Tilintarkastuksesta vuodelta 2025 on annettu kirjallinen raportti tarkastuslautakunnalle ja johdolle. Raportissa ilmeni puutteita kirjanpidosta, jotka tulisi korjata tilikauden 2026 aikana. Tarkastuslautakunta tulee seuraamaan havaintojen korjaamista.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä arviointikertomuksen jälkiseurantaa. Keskeistä arviointityön merkityksen kannalta on se, miten arviointikertomusta ja sen sisältöä käsitellään valtuustossa ja miten arviointia hyödynnetään kunnan toiminnassa. Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2025 Laihian kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esille tulleista asioista vastaukset tulosalueilta niin, että ne voidaan käsitellä kunnanhallituksessa 30.9.2026 mennessä.

Tarkastuslautakunta kiittää kunnan viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä sekä koko henkilökuntaa hyvästä yhteistyöstä.

9. Allekirjoitukset

Laihiolla 28. toukokuuta 2026

Heikki Mäkinen
puheenjohtaja

Raimo O Kinnari
varapuheenjohtaja

Päivi Miskala
jäsen

Tanja Luoma
jäsen

Olavi Koskinen
varajäsen